

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. rugsėjo 8 d. Nr. 21RE3-172 (AG3-136/26-2025)

Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjos viešosios įstaigos „(duomenys neskelbtini)“ atstovui S. O., atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovėms I. M., B. M. ir D. Č.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrino administracinę bylą pagal pareiškėjos viešosios įstaigos „(duomenys neskelbtini)“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja viešoji įstaiga „(duomenys neskelbtini)“ toliau – ir pareiškėja arba Įstaiga) 2025 m. rugpjūčio 4 d. Lietuvos administracinių ginčų komisijai pateikė skundą (toliau – skundas), kuriuo prašo panaikinti viešosios įstaigos Inovacijų agentūros (toliau – ir atsakovė arba Agentūra) 2025 m. liepos 4 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Pakartotinis sprendimas dėl nepasiekto projekto Nr. (duomenys neskelbtini) stebėsenos rodiklio ir dalies lėšų gražinimo“ (toliau – ir Sprendimas).

Skunde nurodoma, kad Agentūra, vadovaudamasi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių (toliau – ir Taisyklės) 22 skirsnio „Stebėsenos rodikliai“ nuostatomis, pakartotinai atliko pareiškėjos projekto „VŠĮ „(duomenys neskelbtini)“ klientų savitarnos portalo sukūrimas ir įdiegimas“ (toliau – ir Projektas) sutartyje Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sutartis) nustatytos rezultato stebėsenos rodiklio „(duomenys neskelbtini) Investicijas gavusios įmonės pajamų padidėjimas“ (Procentai) (Pokyčio: (duomenys neskelbtini) „Įmonės, dalyvavusios projekto veiklose, pajamų pokytis“) (toliau – ir Rodiklis) reikšmės pasiekimo vertinimą ir priėmė Sprendimą Projektui skirtą finansavimą sumažinti ir sugražinti dalį Projektui skirtų lėšų.

Pasak pareiškėjos, atsakovė Sprendimą grindė tuo, kad per 1 metus po Projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos Įstaiga iš planuotos pasiekti Rodiklio reikšmės – 19,41 proc. pasiekė tik 11,38 proc., t. y. nepasiekimas – 41,36 proc., nes buvo planuota, jog gautų pajamų pokytis sudarys 24381 Eur ir pardavimo pajamos už 2023 m. pasieks 150000 Eur, o faktiškai per vienerius metus po Projekto užbaigimo (t. y. 2023 metais) gauta pajamų 139917 Eur. Pareiškėja nesutinka su tokiu vertinimu, nes, remiantis valstybės įmonės Registrų centras duomenimis, jei Įstaiga gavo 139917 Eur pajamų, tai skirtumas nuo siektino rezultato – 150 000 – Eur yra tik 10 083 Eur, o tai, pareiškėjos nuomone, negali sudaryti 41,36 proc. nepasiekto Rodiklio.

Skunde pažymima, kad Įstaiga Agentūrai teikė paaiškinimus, kad Projekto įgyvendinimas buvo apsunkintas geopolitinių aplinkybių, ir, nepaisant to, beveik pilnai įgyvendino savo įsipareigojimus. Pareiškėja nesutinka su Agentūros teiginiais, kad rinkos pokyčiai, svyravimai nėra pakankama priežastis nemažinti skirto finansavimo, nes mano, jog Agentūra turi atsižvelgti į rinkos sąlygas ir verslo subjektų galimybes įgyvendinti Projektą atsiradus naujoms aplinkybėms, kurių prisiimant įsipareigojimus verslas negali numatyti. Akcentuoja, kad tokių rinkos pokyčių, kurie susiję su pandemija, karu ar kitomis tokio lygio nelaimėmis, negali numatyti joks verslas, o taip pat ir pati Agentūra.

Pareiškėja taip pat nesutinka su Agentūros taikytu Projektui skirtu finansavimo mažinimu 11–15 proc. dėl nepasiekto Rodiklio (taikytas Taisyklių 206.3 punktas), kas sudarytų 5280,00 Eur (48000 Eur * 11 proc.) tinkamų finansuoti išlaidų, iš kurių finansavimo lėšos – 3.960 Eur (36000 Eur * 11 proc.). Nesutikimą grindžia tuo, kad Įstaigos faktinės pardavimo pajamos 2023 metais buvo tik 10 083 Eur mažesnės, nei buvo įsipareigota. Tokios pardavimo pajamos pasiektos esant ap sunkintoms aplinkybėms, kurių realiai verslas negalėjo numatyti ir įtakoti.

Apibendrinant teigiama, kad iš individualaus administracinio akto turinio pareiškėjas turi suprasti priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus, kad galėtų identifikuoti savo teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, tokio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, o Agentūra negali remtis nepatvirtintais dokumentais ir jų pagrindu priimti sprendimus dėl rodiklių nepasiekiamumo, todėl toks Sprendimas yra naikintinas.

Atsakovė atsiliepimu prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaškina, kad 2021 m. rugsėjo 17 d. Agentūroje buvo registruota pareiškėjos paraiška dėl projekto „VšĮ „(duomenys neskelbtini)“ klientų savitarnos portalo sukūrimas ir įdiegimas“ finansavimo Nr. (duomenys neskelbtini) (minėta, Projektas). Kartu Įstaiga įsipareigojo, kad N+1 metų planuojamas pardavimo pajamų dydis bus 150 000,00 Eur. 2022 m. vasario 24 d. Agentūra ir pareiškėja sudarė Projekto sutartį Nr. (duomenys neskelbtini) (minėta, Sutartis). Kai pareiškėja 2025 m. birželio 11 d. Agentūrai pateikė ataskaitą po Projekto užbaigimo, Agentūra, atsižvelgdama į visą turimą informaciją, priėmė skundžiamą Sprendimą dėl nepasiekto Rodiklio ir dalies lėšų grąžinimo.

Atsiliepime atkreipiamas dėmesys, kad Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (minėta, Taisyklės), 258 punkte yra numatyta, kad jeigu stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašuose nurodytu pasiekimo momentu projekto vykdytojas yra nepasiekęs projekto sutartyje nustatytų stebėsenos rodiklių, įgyvendinančioji institucija, įvertinusi stebėsenos rodiklių nepasiekimo priežastis ir projektui skirtu finansavimo pagrįstumą, vadovaudamasi šių Taisyklių 259–265 punktuose nurodytais principais, vienašaliu sprendimu sumažina projekto sutartyje nustatytą projektui skirtą finansavimą (nekeisdama projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydžio, t. y. atitinkama suma didindama projekto vykdytojo nuosavo įnašo dalį). 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 13 prioriteto „Veiksmų, skirtų COVID-19 pandemijos sukeltai krizei įveikti, skatinimas ir pasirengimas aplinką tausojančiam, skaitmeniniam ir tvariam ekonomikos atgaivinimui“ priemonės Nr. 13.1.1-LVPA-K-860 „E. komercijos modelis COVID-19“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1, patvirtinto 2021-08-17 Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-913 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 13 prioriteto „Veiksmų, skirtų COVID-19 pandemijos sukeltai krizei įveikti, skatinimas ir pasirengimas aplinką tausojančiam, skaitmeniniam ir tvariam ekonomikos atgaivinimui“ priemonės Nr. 13.1.1-LVPA-K-860 „E. komercijos modelis COVID-19“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Aprašas), 42 punktas numato, kad: „Projekto vykdytojui nepasiekus įsipareigotų pasiekti Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių reikšmių taikomos Projektų taisyklių IV skyriaus dvidešimt antrojo skirsnio nuostatos“. Aprašo 28 punkte nustatyta, kad projektu turi būti siekiama visų toliau išvardytų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių, tarp kurių ir rezultato stebėsenos rodiklio „Investicijas gavusios įmonės pajamų padidėjimas, kodas R.N.842“ (Aprašo 28.3 papunktis).

Atsiliepime pabrėžiama, kad vadovaujantis Sutarties specialiųjų sąlygų 2.1, 2.3 ir 6.3 papunkčiais, Aprašo 42 punktu, Taisyklių 258 ir 266 punktais, Projekto vykdytojui, konkrečiu atveju pareiškėjai, nepasiekus Sutartyje prisiimtų įsipareigojimų dėl siektinų rodiklių daugiau kaip 10 proc., Agentūra turi teisę vienašaliu sprendimu sumažinti Sutartyje nustatytą Projektui skirtą finansavimą (nekeičiant Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydžio, t. y., atitinkama suma didinant Projekto vykdytojo nuosavo įnašo dalį) ir pareikalauti iš Projekto vykdytojo grąžinti rodiklių nepasiekimui proporcingą suteikto finansavimo dalį. Vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, įgyvendinus Projekto veiklas, tačiau nepasiekus Sutartyje nustatytų Projekto stebėsenos rodiklių reikšmių daugiau kaip 10 proc., mažinama Projektui skirtu finansavimo dalis nustatoma atsižvelgiant į Taisyklių 260.1–260.4 papunkčiuose nustatytas Rodiklio nepasiekimo priežastis ir atitinkamai mažintinas skirtu finansavimo dalies proporcijas bei Taisyklių 261 ir 259 punktuose nustatytus mažintino skirtu finansavimo dalies

dydžio parinkimo principus. Projektui skirtas finansavimas mažinamas, jeigu Rodiklio reikšmės nepasiekimas yra susijęs su Projekto veiklos vykdymo apimties sumažėjimu ir Projekto vykdytojas nepagrindžia patirtų Projekto išlaidų, atsižvelgiant į nepasiektą Rodiklio reikšmę, arba Rodiklio reikšmės nepasiekimas nėra susijęs su konkrečios Projekto veiklos vykdymo apimties sumažėjimu, bet yra sąlygotas veiksnių, kurių įtaką Sutartyje nustatytos Rodiklio reikšmės nepasiekimui Projekto vykdytojas galėjo sumažinti.

Atsakovė nurodo, kad pareiškėjos Rodiklio vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Taisyklių 22 skirsnio „Stebėsenos rodikliai“ nuostatomis bei per DMS pateiktuose pranešimuose nurodyta informacija apie nepasiektą Rodiklio reikšmę, Projekto vykdytojo veiksmus, viešai prieinamą informaciją bei kitas su Rodiklio siekimu susijusias aplinkybes. Agentūra taip pat atkreipia dėmesį į svarbiausius kilusiam ginčui aspektus. Priimdama skundžiamą Sprendimą pagal Projekto vykdytojo pateiktą ir viešai prieinamą informaciją, Agentūra įvertino Projekto ataskaitoje pateiktą informaciją, 2023 m. patvirtintos finansinės atskaitomybės duomenis, Projekto vykdytojo per DMS teiktus Paaiškinimus dėl Rodiklio nepasiekimo, viešai prieinamą informaciją bei kitas su Rodiklio siekimu susijusias aplinkybes: tai, kad Rusijos karas prieš Ukrainą prasidėjo 2022 m. vasario 24 d., t. y., tik pasirašius Sutartį ir Projekto vykdytojas priėmė sprendimą įgyvendinti Projektą bei siekti Rodiklio; tai, kad prognozuota Rodiklio reikšmė pagal Aprašą yra prioritetinis kriterijus, t. y., tie pareiškėjai, kurie prognozavo mažesnes reikšmes, nesurinko minimalaus naudos ir kokybės (NK) balų skaičiaus ir negavo finansavimo“, t. y. Agentūra sprendė, kad Rusijos karas prieš Ukrainą prasidėjo 2022 m. vasario 24 d., t. y. Sutarties pasirašymo dieną (pasirašyta 2022 m. vasario 24 d.), tačiau Projekto vykdytojas priėmė sprendimą įgyvendinti Projektą bei siekti rodiklio (2025 m. kovo 25 d. pateiktame paaiškinime dėl nepasiekto stebėsenos rodiklio Projekto vykdytojas mini karą Ukrainoje). Taigi, pareiškėja, žinodama, kad prasidėjo karas, visgi priėmė sprendimą įgyvendinti Projektą ir atitinkamai laikytis Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų bei siekti suplanuotos Rodiklio reikšmės.

Atsakovė taip pat atkreipia dėmesį, kad pareiškėja 2025 m. kovo 25 d. pateiktame paaiškinime dėl nepasiekto stebėsenos Rodiklio teigė, kad: „2023 metais VŠĮ (duomenys neskelbtini) nebuvo pasiektas stebėsenos rodikliai dėl tokių faktorių, kaip įmonę ištikusi stipri žmoniškųjų išteklių krizė bei esminis užsakymų sumažėjimas, kurį lėmė bendras mūsų klientų rinkodaros priemonių biudžetų sumažinimas, kurių gamybos paslaugas mes teikiame. Noriu pabrėžti, kad tai buvo bendra tendencija rinkoje, prasidėjus karui Ukrainoje ir sekančiai po to energetinei krizei, ką galima traktuoti, kaip Force Majeure. Taip pat 2023 metais įstaigos resursais bei moralinės atsakomybės pagrindu neatlygintinai buvo atliekama ilgo metro dokumentinio filmo „(duomenys neskelbtini)“, filmuojamo Ukrainoje, gamyba, bei savanoriška veikla. (duomenys neskelbtini)“ Atsakydama į tokius pareiškėjos argumentus Agentūra paaiškina, kad aplinkybės, susijusios su žmoniškųjų išteklių krize, užsakymų sumažėjimu, energijos kainų augimu Projekto vykdytojui turėjo būti suprantamos jau teikiant Projektą ir pasirašant Sutartį su joje prisiimtais įsipareigojimais pasiekti Rodiklio reikšmę 19,41 proc. Atsižvelgiant į tai, kad rinkos svyravimai yra verslo dalis ir juos prognozėse būtina įsivertinti, bei tai, kad susiklosčiusios geopolitinės situacijos kontekste Projekto vykdytojas nusprendė Projektą įgyvendinti, Agentūros vertinimu, aplinkybės, susijusios su rinkos pokyčiais, savanoriška veikla, taip pat nėra pakankama priežastis nemažinti skirto finansavimo. Agentūros įsitikinimu, Projekto vykdytojas nepateikė pagrįstų paaiškinimų su objektyviomis priežastimis, kodėl nepasiekė Rodiklio reikšmės.

Be to, atsakovė atkreipia dėmesį, kad nors ekonominės prognozės nebuvo aiškios, tačiau remiantis Lietuvos banko prognozėmis (pateiktomis 2022 m. kovo 22 d.), Lietuvos BVP pagal blogiausią scenarijų 2022 m. galėjo sumažėti 1,2 proc., tačiau 2022 m. Lietuvos BVP augo 2,2 proc. (Lietuvos BVP 2022 m. išaugo 2,2 proc., tačiau paskutinį ketvirtį smuko labiausiai ES – Verslo žinios), todėl teigtina, jog karo pradžioje Lietuvai prognozuoti blogiausi scenarijai apskritai neišsipildė.

Atsiliepime akcentuojama, kad nors Projekto vykdytojas Projekto tikslą pasiekė, t. y. sukūrė realiai veikiančią e. komercijos sprendimą, visgi, Rodiklis yra privalomas. Primena, kad Sutartyje Projekto vykdytojas įsipareigojo, kad per 1 metus po Projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos Projekto vykdytojo gautų pajamų pokytis sudarys 24381 Eur ir pardavimo pajamos 2023 m. pasieks 150000 Eur. Faktiškai per 1 metus po Projekto užbaigimo (2023 m.) pajamų gauta 139917 Eur. Taigi, iš planuotos pasiekti Rodiklio reikšmės – 19,41 proc., pasiekta rodiklio reikšmė sudaro 11,38 proc., t. y. nepasiekimas sudaro 41,36 proc. Dėl šių aplinkybių atsakovė nesutinka su skundo argumentais, kad skirtumas nuo siektino rezultato 10083 Eur negali sudaryti 41,36 proc. nepasiekto Rodiklio, todėl

atsiliepime pateikia paaiškinimą, kaip buvo apskaičiuotas Rodiklio pasiekimas/nepasiekimas: planuotos pajamos 2023 metais – 150000 Eur, pajamų pokytis – 24381 Eur, tai sudaro 19,41 proc. ($24.381,00/125.619,00 \cdot 100$ proc.), kai pareiškėjos pajamos paraiškos pateikimo metu buvo 125619 Eur. Tačiau faktiškai buvo pasiektas 139.917,00 Eur pajamų rezultatas, t. y. 14298 Eur pokytis – 11,38 proc. ($14.298,00/125.619,00 \cdot 100$ proc.), t. y. 58,64 proc. Rodiklio pasiekimas ($14.298,00/24.381,00 \cdot 100$ proc.). Tačiau Rodiklis nepasiektas 10083 Eur, t. y. 41,36 proc. ($10.083,00/24.381,00 \cdot 100$ proc.).

Apibendrinant atsiliepime išdėstytus argumentus, teigiama, kad Projekto vykdytojas yra verslo subjektas ir jam keliami aukštesni atidumo reikalavimai. Akcentuojama, kad pareiškėja turėjo dėti visas pastangas Projektą įgyvendinti pagal Sutartyje, Apraše ir Taisyklėse numatytus reikalavimus. Esant realiai galimybei bei matant, kad Projekto rezultatai nebus pasiekti taip, kaip numatyta Sutartyje, pareiškėja turėjo dėti visas pastangas pasiekti kaip galima geresnius rezultatus, o matant, kad to nepavyks padaryti, turėjo kreiptis į Agentūrą su prašymu nutraukti Sutartį ar bent teikti prašymą peržiūrėti ir/ar esant galimybei sumažinti siekiamo Rodiklio reikšmę. Tačiau tokių veiksmų pareiškėja neatliko ir informacijos savo iniciatyva Agentūrai neteikė. Agentūros vertinimu, skundžiamas Sprendimas yra argumentuotas ir aiškus, o tai, kad jis neatitinka pareiškėjos lūkesčių, nereiškia, kad Agentūra neatliko gero administravimo. Projekto vykdytojas, žinodamas geopolitinę situaciją, Projektą nusprendė įgyvendinti, taigi Sutartimi prisiimtus įsipareigojimus turėjo įgyvendinti pilna apimtimi, kas yra taikoma ir kitiems projektų vykdytojams, t. y. visų projektų vykdytojų atžvilgiu, kurie Rodiklio nepasiekimo priežastis nurodė karą Ukrainoje (jei nebuvo nurodoma kitų objektyvių priežasčių, kurios nepriklausė nuo projektų vykdytojų valios), finansavimas projektams buvo mažintas laikantis lygiateisiškumo principo.

Skundas atmestinas.

Ginčas šioje byloje kilo dėl atsakovės Sprendimo, kuriuo pareiškėjos Projektui skirtas finansavimas dėl Rodiklio nepasiekimo sumažintas 3960 Eur, teisėtumo.

Byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, kad 2021 m. rugsėjo 17 d. Agentūroje buvo registruota pareiškėjos paraiška dėl projekto „VŠĮ „(duomenys neskelbtini)“ klientų savitarnos portalo sukūrimas ir įdiegimas“ (minėta, Projektas) finansavimo, prašant skirti 36000 Eur finansavimą. Stebėsenos Rodiklis – investicijas gavusios įmonės pajamų padidėjimas 19,41 proc., t. y. 24381 Eur fiksuotas pajamų pokytis tarp įmonės paskutinių metų iki paraiškos pateikimo gautų pajamų ir po Projekto numatomų gauti pajamų. Kartu su paraiška pateiktas Aprašo 4 priedas, kurio 4 lentelėje nurodyta, kad įmonės N+1 metų planuojamas pardavimo pajamų dydis bus 150000 Eur.

Agentūra su pareiškėja 2022 m. vasario 24 d. sudarė Projekto sutartį Nr. (duomenys neskelbtini) (minėta, Sutartis). Sutarties 2.3. papunktyje nustatyta, kad Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių II, IV, VI ir VII skyrių nuostatos yra laikomos Sutarties bendrosiomis sąlygomis, kaip nurodyta Taisyklių 165 punkte. Sutarties nuostatos yra laikomos Sutarties specialiosiomis sąlygomis. Pagal Sutarties 2.1. papunktį, Projekto vykdytojas įsipareigojo, įgyvendindamas Projektą, pasiekti Sutarties 1 priede nurodytą Projekto tikslą, uždavinius ir rezultatus. Sutarties 1 priedo 6.2. papunktyje Rodiklis – pareiškėjos pajamų padidėjimas 19,41 proc. – 24381 Eur, nuo 125619 Eur paraiškos pateikimo metu iki 150000 Eur projekto finansavimo laikotarpio pabaigoje. Sutarties 6.3 papunktyje nurodyta, kad „Projekto vykdytojui nepasiekus įsipareigotų pasiekti priemonės Nr. (duomenys neskelbtini) „E. komercijos modelis COVID-19“ įgyvendinimo stebėsenos rodiklių reikšmių, taikomos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių IV skyriaus 22 skirsnio nuostatos.

Agentūra 2024 m. lapkričio 11 d. išsiuntė pareiškėjai priminimą pateikti ataskaitą po projekto finansavimo pabaigos už 2023 m., nes pareiškėja iki 2024 m. birželio 30 d. turėjo pateikti ataskaitą po projekto finansavimo pabaigos už 2023 (N+1 metai, nes projekto baigimo metai – 2022 m.) ir atsiskaityti už Projekto Sutartimi įsipareigoto įvykdyti Rodiklio pasiekimą. Atsakovė papildomai informavo pareiškėją, kad nepasiekus Sutartyje nustatytų stebėsenos rodiklių arba nepateikus dokumentų, pagrindžiančių stebėsenos rodiklių nepasiekimą, Agentūra, Taisyklių 22 skirsnyje nustatyta tvarka, vienašaliu sprendimu sumažins Sutartyje nustatytą Projektui skirtą finansavimą.

Pareiškėja 2025 m. sausio 24 d. Agentūrai pateikė nepatvirtintą (preliminarią) pelno (nuostolių) ataskaitą ir balansą už 2023 m. Agentūra, įvertinusi šiuos pareiškėjos pateiktus

dokumentus, 2025 m. kovo 21 d. informavo pareiškėją, kad nėra pasiektas stebėsenos Rodiklis, bei paprašė pareiškėjos iki 2025 m. kovo 25 d. pateikti paaiškinimus dėl nepasiekto stebėsenos Rodiklio „Investicijas gavusios įmonės pajamų padidėjimas“, ataskaitą po Projekto finansavimo pabaigos už 2023 m. ir dokumentus, pagrindžiančius stebėsenos Rodiklio pasiekimo reikšmę (patvirtinta finansinė ataskaita už 2023 m. jeigu ji dar nepateikta VĮ „Registru centras“). Pareiškėja 2025 m. kovo 25 d. raštu atsakovei paaiškino, kad 2023 metais Įstaigoje nebuvo pasiektas stebėsenos Rodiklis dėl žmogiškųjų išteklių krizės, užsakymų sumažėjimo, dėl prasidėjusio karo Ukrainoje ir po to sekusios energetinės krizės.

Pareiškėja 2025 m. gegužės 20 d. VĮ Registru centras pateikė finansinės atskaitomybės dokumentus už 2023 m., kuriuose fiksuotos pajamos – 139917 Eur. 2025 m. birželio 11 d. Įstaiga pateikė ataskaitą po projekto užbaigimo, kurioje nurodytas pajamų pokytis 14298 Eur, kai planuotas pasiekti pokytis buvo 24381 Eur.

Agentūra, įvertinusi pareiškėjos teiktus paaiškinimus, 2025 m. gegužės 20 d. VĮ „Registru centras“ pateiktus 2023 m. patvirtintus finansinės atskaitomybės duomenis, 2025 m. birželio 11 d. pateiktoje Ataskaitoje po projekto finansavimo pateiktą informaciją, viešai prieinamą informaciją bei kitas su Rodiklio siekimu susijusias aplinkybes, priėmė skundžiamą Sprendimą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI), Aprašas bei Taisyklės.

Ginčo kontekste taip pat aktualios Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą, taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“. Pagal šiose taisyklėse įtvirtintą reglamentavimą Agentūra, kaip įgyvendinančioji institucija, be kita ko, atlieka šias funkcijas: įsitikina, kad pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos, projekto sutartyje nustatyti projekto stebėsenos rodikliai pasiekti ir kad projektų vykdytojų deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos buvo padarytos ir nepažeidžia ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų (9.3. papunktis), pagal kompetenciją užtikrina, kad ES struktūrinių fondų lėšos nebūtų prarastos pagal reglamento (ES) Nr. 1303/2013 136 straipsnio nuostatas ir būtų pasiekti veiksmų programos veiklos peržiūros plane nustatyti rodikliai (9.3.13. papunktis), nustačiusi netinkamas finansuoti išlaidas, informuoja apie tai projekto vykdytoją, imasi teisės aktuose, reglamentuojančiuose veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatytų veiksmų dėl projektų vykdytojams išmokėtų netinkamų finansuoti ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų grąžinimo, susigrąžina ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, reikalavimo teisę į projekto vykdytojo negrąžintą sumą perduoda centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, informuoja ministeriją apie nesusigrąžintas ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas ir teikia tvirtinančiajai ir mokėjimo institucijoms informaciją apie grąžintinas, grąžintas ir nesusigrąžintinas lėšas, panaikintą projekto ES struktūrinių fondų lėšų ir (ar) nacionalinių lėšų dalį arba visas projektui skirtas ES struktūrinių fondų lėšas ir (ar) nacionalines lėšas (9.17.4 papunktis).

Taisyklių 266 punkte nustatyta, kad įgyvendinančioji institucija, Taisyklių nustatyta tvarka sumažinusi projekto sutartyje nustatytą projektui skirtą finansavimą, išmokėtas lėšas susigrąžina šių Taisyklių 26 skirsnyje nustatyta tvarka.

Taisyklių 259 punkte nustatyta, kad jeigu stebėsenos rodiklio reikšmės nepasiekimas yra susijęs su konkrečios projekto veiklos vykdymo apimties sumažėjimu ir projekto vykdytojas nepagrindžia patirtų projekto išlaidų atsižvelgdamas į nepasiektą stebėsenos rodiklio reikšmę, mažinama projektui skirto finansavimo dalis apskaičiuojama proporcingai pagal neįvykdytų projekto veiklų apimtį ir (arba) yra lygi nepagrįstai patirtoms projekto išlaidoms. Pagal Taisyklių 260 punktą, jeigu stebėsenos rodiklio reikšmės nepasiekimas nėra susijęs su konkrečios projekto veiklos vykdymo apimties sumažėjimu, bet yra sąlygotas veiksnių, kurių įtaką stebėsenos rodiklio nepasiekimui projekto vykdytojas galėjo sumažinti (stebėsenos rodiklio reikšmės nepasiekimo pagrįstumas gali būti vertinamas atsižvelgiant į atitinkamų veiksmų programos priemonių specifiką, su ministerija

suderinta tvarka), mažinama projektui skirto finansavimo dalis apskaičiuojama taip: 260.1. jei stebėsenos rodikliai nepasiekti (skaičiuojant nuo projekto sutartyje nustatytos stebėsenos rodiklio reikšmės) nuo 10 iki 25 procentų (įskaitytinai), tai projektui skirtas finansavimas mažinamas nuo 3 iki 5 procentų su nepasiektu rodikliu susijusių tinkamų finansuoti išlaidų sumos; 260.2. jei stebėsenos rodikliai nepasiekti (skaičiuojant nuo projekto sutartyje nustatytos stebėsenos rodiklio reikšmės) nuo 25 iki 40 procentų (įskaitytinai), tai projektui skirtas finansavimas mažinamas nuo 6 iki 10 procentų su nepasiektu rodikliu susijusių tinkamų finansuoti išlaidų sumos; 260.3. jei stebėsenos rodikliai nepasiekti (skaičiuojant nuo projekto sutartyje nustatytos stebėsenos rodiklio reikšmės) nuo 40 iki 50 procentų (įskaitytinai), tai projektui skirtas finansavimas mažinamas nuo 11 iki 15 procentų su nepasiektu rodikliu susijusių tinkamų finansuoti išlaidų sumos; 260.4. jei stebėsenos rodikliai nepasiekti (skaičiuojant nuo projekto sutartyje nustatytos stebėsenos rodiklio reikšmės) daugiau kaip 50 procentų, tai projektui skirtas finansavimas mažinamas nuo 16 iki 20 procentų su nepasiektu rodikliu susijusių tinkamų finansuoti išlaidų sumos. Kokia dalimi mažinama projektui skirto finansavimo suma, nustatoma vadovaujantis proporcingumo principu ir įvertinus projekto stebėsenos rodiklio pobūdį (vertinama, ar stebėsenos rodiklis, kurio reikšmė nepasiekta, yra privalomas ar buvo pasirenkamas pagal projektų finansavimo sąlygų aprašą; ar pasiekta minimali projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyta stebėsenos rodiklio reikšmė; ar už nepasiektą stebėsenos rodiklį paraiškos vertinimo metu buvo skirta papildomų balų ir ar tai buvo esminis veiksnys, nulėmęs finansavimo projektui skyrimą), projekto rezultato rodiklių skaičių ir stebėsenos rodiklio nepasiekimo aplinkybes (kokių veiksmų ėmėsi projekto vykdytojas rodikliui pasiekti, projekto vykdytojo veiksmai (neveikimas), dėl kurių nebuvo pasiektas rodiklis) (Taisyklių 261 punktą). Jei Taisyklių 260 punkte numatytu atveju daugiau nei vienas stebėsenos rodiklis yra nepasiektas daugiau kaip 10 procentų, projektui skirto finansavimo suma negali būti mažinama daugiau kaip 20 procentų visų projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumos.

Vertinant šioje byloje surinktus įrodymus darytina išvada, kad Agentūra, sprendama dėl pareiškėjos Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų vykdymo Projekto metu, skundžiamame Sprendime pagrįstai taikė Rodiklį ir iš savo surinktų bei pareiškėjos pateiktų duomenų ir dokumentų teisingai nusprendė, kad pareiškėja šio Rodiklio neįvykdė 41,36 procento. Skunde pareiškėja pati pripažino, kad jos 2023 metų pajamos buvo 139917 Eur, taigi, nėra ginčo dėl pareiškėjos gautų pajamų dydžio 2023 metais ir skirtumo tarp šių pajamų ir Sutartyje numatytos, įgyvendinus Projektą pasiektos pajamų apimties (siektinas rezultatas –150000 Eur, iki šio rezultato trūko 10083 Eur). Pabrėžtina, kad pareiškėja įsipareigojo ne gauti 150000 Eur pajamų per numatytą laikotarpį, bet savo pajamas per šį laikotarpį padidinti 24381 Eur.

Nustatytos faktinės aplinkybės atitinka situaciją, kuriai esant taikytinas Taisyklių 260.3. papunktis – jei stebėsenos rodikliai nepasiekti (skaičiuojant nuo projekto sutartyje nustatytos stebėsenos rodiklio reikšmės) nuo 40 iki 50 procentų (įskaitytinai), tai projektui skirtas finansavimas mažinamas nuo 11 iki 15 procentų su nepasiektu rodikliu susijusių tinkamų finansuoti išlaidų sumos. Iš Sprendimo matyti, kad Agentūra pareiškėjos Projektui skirtą finansavimą sumažino minimalia suma, kuria galėjo jį sumažinti pagal minėtą Taisyklių papunktį.

Nors skunde pareiškėja nurodo, kad nesutinka su atsakovės pateiktu nepasiektos Rodiklio dalies (41,36 procento) apskaičiavimu ir nurodo, kad „Įstaiga gavo 139917 Eur pajamų, tai skirtumas nuo siektino rezultato – 150 000 – Eur yra tik 10 083 Eur, o tai <...> negali sudaryti 41,36 proc. nepasiektos Rodiklio“, Komisija šiuos teiginius vertina kaip subjektyvią pareiškėjos poziciją, nepagrįstą jokiais įrodymais ir neatitinkančia faktinių šios bylos aplinkybių.

Agentūra, kaip ir reikalaujama ginčo santykių reglamentuojančiuose teisės aktuose, prieš priimdama Sprendimą, sudarė pareiškėjai galimybę pateikti paaiškinimus ir/ar įrodymus dėl Rodiklio neįvykdymo priežasčių, o taip pat Sprendime pareiškėjai paaiškino, kodėl pareiškėjos nurodytos aplinkybės nelaikytinos nepriklausančioms nuo pareiškėjos valios ir nepateisina Rodiklio nevykdymo. Komisija pažymi, kad pakartotinai šių aplinkybių ir jų teisinės reikšmės analizė pateikta ir atsiliepime, o pareiškėja išties nenurodė konkrečių Rodiklio reikšmės neįvykdymą sąlygojusių įvykių. Šiame kontekste paminėtina, kad įrodinėjimo našta sudaro du tarpusavyje susiję aspektai – įrodinėjimo našta pirmiausiai apima pareigą pateikti įrodymus (pozityvusis įrodinėjimo naštos aspektas). Ši pareiga pagal bendrąją taisyklę tenka visiems byloje dalyvaujantiems asmenims. Kitas įrodinėjimo naštos aspektas tampa aktualus tais atvejais, kai nepakanka įrodymų patvirtinti nei

pareiškėjo, nei atsakovo nurodomas aplinkybes. Tokiu atveju sprendimas priimamas tos šalies nenaudai, kuriai priklauso neįrodytų aplinkybių įrodinėjimo našta (negatyvusis įrodinėjimo naštos aspektas) (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2015 m. sausio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-54-858/2015, 2018 m. kovo 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-156-822/2018).

Dėl skundo teiginių, kad savarankišką pagrindą pripažinti Sprendimą neteisėtu ir naikintinu sudaro Sprendimo trūkumai, dėl kurių pareiškėja nesupranta Sprendimo faktinių ir teisinių pagrindų, jo priėmimo motyvų, kad galėtų identifikuoti savo teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, tokio pasikeitimo pagrindus ir apimtį bei pretenzijų, kad Agentūra negali remtis nepatvirtintais dokumentais ir jų pagrindu priimti sprendimus dėl rodiklių nepasiekiamumo, Komisija visiškai sutinka su Agentūros pozicija, kad Sprendimas yra argumentuotas ir aiškus.

Sprendime yra visi privalomieji VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose numatyti turinio elementai. Sprendime nurodytas jį priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas, sprendimo data, registracijos numeris, atliekamas tvarkomasis veiksmas, apskundimo tvarka, teisinis ir faktinis pagrindas, administracinio sprendimo motyvai; taip pat nurodyta, kokiais teisės aktais vadovaujamosi priimant sprendimą (Taisyklės, Aprašas, Sutarties), pateiktos nuorodos į konkrečius šių teisės aktų straipsnius, dalis bei punktus; aptartos šio sprendimo priėmimui svarbios aplinkybės.

Komisijos vertinimu, pareiškėja skunde nenurodė jokių konkrečių aplinkybių ir nepateikė įrodymų, kurie paneigtų skundžiamo Sprendimo teisėtumą. Tai, kad pareiškėja nesutinka su priimtu Sprendimu, nesudaro pagrindo išvadai, kad Sprendimas neatitinka VAĮ nuostatų. Atsižvelgiant į aptartų teisinių ir faktinių aplinkybių visumą, Komisija daro išvadą, kad atsakovė savo kompetencijos ribose priėmė teisėtą ir pagrįstą Sprendimą, kuris atitinka VAĮ administraciniams sprendimams keliamus reikalavimus, todėl nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo tenkinti pareiškėjos skundą ir Sprendimą naikinti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos viešosios įstaigos „(duomenys neskelbtini)“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė